

Titel	De draden van vroeger en nu VL
Leerjaar	Groep 5 en 6
Type les	Les door de groepsleerkracht ter voorbereiding op de workshop 'De draden van vroeger en nu' door Roombeek Cultuurpark.
Lesduur	45 minuten
Omschrijving van de les	<p>Een voorbereidende les waarbij de kinderen op verkennende en onderzoekende manier leren over weven en draad maken ter voorbereiding op de een bezoek aan de Museumfabriek.</p> <p>Wat is er allemaal te zien in de Museumfabriek? Wat weet je over textiel? Welke soorten draden zijn er allemaal?</p> <p>De kinderen bekijken verschillende foto's en video's over het maken van draden.</p> <p>De kinderen onderzoeken hoe belangrijk de textielindustrie was en wat er nodig was voor het maken van draad. Ook bekijken ze ontwerpen gemaakt met 3D-pennen door de Japanse ontwerper Seiran Tsuno.</p> <p>De kinderen onderzoeken allerlei verschillende draden.</p> <p>Tot slot reflecteren de kinderen op de les en denken na over wat ze hebben geleerd.</p> <p>De kinderen onderzoeken oude foto's (historische bronnen).</p> <p>De kinderen onderzoeken het weven als onderdeel van een reeks uitvindingen (tijd van Burgers en Stoommachines).</p> <p>De kinderen onderzoeken verschillende draden op dikte en textuur (werken met textiel, textuur).</p>
Onderwerpen	Museumfabriek, textiel, spinnen, weven
Vakgebied	Kunstzinnige oriëntatie (beeldend)
Leerinhoud	
TULE kerndoel 51	De kinderen bekijken oude foto's en afbeeldingen van vroeger (historische bronnen).
TULE kerndoel 54	De kinderen halen bestaande draden uit elkaar en onderzoeken dikte en textuur (werken met textiel, textuur).
TULE kerndoel 55	De kinderen kijken/luisteren naar en praten over het eigen werk en dat van groepsgenoten (reflecteren)

Uitvoering	
Lesplanning	<p>Lesduur: 45 minuten</p> <p>Inleiding: 20 minuten</p> <p>Opdracht: 20 minuten</p> <p>Reflectie: 5 minuten</p>
Vorbereiding	<p>Bestudeer de inhoud van deze les hieronder beschreven.</p> <p>Bekijk de presentatie: 'De draden van vroeger en nu VL (presentatie)'.</p> <p>Zet de volgende technische materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Computer + beamer • De presentatie 'De draden van vroeger en nu VL (presentatie)' <p>Zet de volgende materialen klaar:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Verschillende draden van ± 15 cm lang. Maak per groepje kinderen een serie van verschillende draden en garen. Bijvoorbeeld, naaigaren, wollen draad, polyesterdraad, een gescheurd lapje katoen waar je draden uit kunt laten trekken, enzovoort. • Schaar. • Optioneel: papier en schrijfgerei
Extra informatie	<p>De opdracht gaat erom kinderen te laten ervaren dat draden verschillend zijn: groot, klein, grof, fijn, gekleurd, natuurlijke kleur van het materiaal, zacht en buigzaam, stijf en moeilijk buigzaam, draad bestaande uit meerdere in elkaar gedraaide draden.</p> <p>Is het moeilijk om losse draden te verzamelen verzamel dan stof gemaakt van verschillende draden, bijvoorbeeld: oud T-shirt, grof gewoven sjaal, vest, trui, theedoek, handdoek, kussensloop, etc.</p>
Inleiding	<p>Start de presentatie: 'De draden van vroeger en nu VL (presentatie)'</p> <p>Toon afbeelding 1 Vertel: Binnenkort gaan we een workshop doen van Roombeek Cultuurpark. We gaan met de klas naar de Museumfabriek. In de Museumfabriek kan je allerlei dingen bekijken over de natuur- en textielgeschiedenis. Wij gaan ernaartoe en leren daar van alles over draad, en gaan zelf aan de slag met 3D-pennen. Vandaag bereiden we ons voor op ons bezoek.</p> <p>Toon afbeelding 2 Vertel: Hier zie de Museumfabriek. Het is nu een museum, maar vroeger was het een textiel fabriek. Vraag: Wat is textiel? Antwoord: Textiel is eigenlijk alles wat geweven is met draden.</p> <p>Vraag: Wat is weven? Antwoord: Weven is een heel oude techniek, waarbij horizontale (liggende) en verticale (staande) draden door elkaar worden vervlochten. Zo maak je lappen stof. En die stof kan je weer gebruiken om kleren van te maken, bekleding van meubels of bijvoorbeeld theedoeken. Als je iets hebt geweven noem je het textiel.</p> <p>Toon afbeelding 3 Vraag: Wat zie je hier? Vertel: In Twente stonden vroeger heel veel fabrieken waar ze textiel maakten. Daar werkten heel veel mensen. En zelfs kinderen moesten in de fabrieken mee werken. De weefgetouwen moesten worden bediend om stoffen te weven. In de Museumfabriek gaat we zo'n oud weefgetouw bekijken.</p> <p>Je ziet op de afbeelding de machines met de mensen die aan het werk zijn. Je ziet ook twee kinderen aan het werk.</p> <p>Stel de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zie je de draden en lapjes textiel op de foto's? Wijs ze eens aan. • Denk je dat het leuk werk was? • Wie zou er wel eens een dagje in een fabriek willen werken? <p>Vertel: Het was zwaar werk en men moest lang werken. De mensen werden slecht betaald en sommige klusjes waren ook nog eens ongezond om te doen. Tegenwoordig werken kinderen niet, maar gaan ze naar school. En de mensen die in fabrieken werken, hebben het een stuk veiliger dan toen.</p> <p>Vertel: Tijdens de workshop 'De draden van vroeger en nu' leer je nog meer over werken in de fabriek en ga je zelf draden maken, maar dan met de technologie van nu. Wie weet waarvan draden gemaakt kunnen zijn?</p>

	<p>Antwoord: Katoen (een plant), vlas (een plant) en wol (van schapen) en tegenwoordig ook van niet natuurlijke materialen, zoals polyester (een soort kunststof/plastic). Tijdens de workshop laat je je inspireren door de technieken van vroeger, om iets te maken van nu.</p> <p>Toon afbeelding 4 Vertel: Een ontwerper die dit ook heeft gedaan is Seiran Tsuno. Zij is een Japanse kunstenaar en modeontwerper. Hier zie je drie van haar ideeën voor ontwerpen. Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat valt je op aan deze ontwerpen? • Waarmee zijn ze gemaakt, denk je? (met 3D-pen) • Wat is het effect hiervan? (leuke kleurtjes, deels doorzichtig, lijkt op poppenkleding) <p>Toon afbeelding 5 Vertel: De kleding die Seiran maakt is niet om gewoon te dragen, maar meer bedoeld als kunst. Ze wil oude verhalen uit Japan tot leven brengen en vrolijke kleding maken die je anders naar bestaande kleding en je lichaam laat kijken. Ook deze ontwerpen zijn gemaakt met 3D-pennen. Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat valt je op aan deze kleding? • Wat zou er gebeuren als het van gewone stof was gemaakt? (minder bijzonder; het zou niet in de vorm blijven zitten)
Opdracht	<p>Geef de kinderen verschillende draden of als alternatief, verschillende lappen stof. Bekijk samen wat het verschil is tussen de draden.</p> <p>Vertel: Tijdens de workshops in de Museumfabriek ga je dus eerste oude draden bekijken, en daarna zelf een nieuw ontwerp maken met de 3D pen. Nu in de klas ga je een onderzoek doen naar verschillende draden. Bestudeer ze goed van dichtbij, en doe er testjes mee. Op het bord zie je onderzoeksvragen. Probeer deze met je groepje te beantwoorden.</p> <p>Toon afbeelding 6 Vragen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Welke draden zijn fijn, grof, dik, dun? 2. Waaraan zie je dat? 3. Wat gebeurt met de draad als je daar hard aan trekt? 4. Wat gebeurt met een stuk stof als je eraan trekt? Hoe komt dat? 5. Welke draad kun je goed buigen? Hoe komt dat? 6. Welke draden kun je uit elkaar trekken of peuteren? 7. Waarom kan dat (draad bestaat uit meerdere draden)? 8. Welke kleuren heeft jouw draad? 9. Is de draad geleverd of is dit de natuurlijke kleur van de draad? <p>Bespreek daarna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kijk eens naar je eigen kleren. Herken je draden die we bekeken hebben in je eigen kleren? • Kun je je voorstellen dat kleding heel vroeger gemaakt werd van zelfgesponnen draden? • Weet je hoe draad tegenwoordig wordt gemaakt (met machines in de fabriek)? <p>Optioneel: laat de kinderen per groepje hun bevindingen opschrijven op papier.</p>

Reflectie/ presentatie	Bespreek met de kinderen wat ze hebben ontdekt tijdens hun onderzoek. Stel de volgende reflecterende vragen: <ul style="list-style-type: none">• Wat hebben jullie ontdekt bij het onderzoeken van de draden?• Welke draden leken op elkaar? Welke waren juist heel verschillend?• Wie kan in zijn eigen woorden vertellen wat textiel is?• Wat vond je van de ontwerpen van de ontwerper Seiran Tsuno?• Wat vond je het leukste vandaag?
---------------------------	---